

În luna octombrie 2002, fostul președinte al României, Emil Constantinescu, a lansat cartea de memorii intitulată “Timpul dărâmării, timpul zidirii”, apărută la editura “Universală”. Pentru că în carte au fost făcute afirmații calomnioase la adresa mea, m-am adresat justiției. Pe timpul procesului, fostul președinte nu a probat în nici un fel afirmațiile cu care mă vizase, mai ales aceea că aș fi „avut misiunea să distrug din interior Alianța Civică”, fiind „leal stăpânilor mei din exterior”. Solicitat, pe timpul procesului, să precizeze cine ar fi putut să fie „stăpânii din exterior” care să-mi fi dat asemenea „misiuni”, Emil Constantinescu l-a indicat pe Ion Rațiu, fostul patron al ziarului la care colaborez în acei ani – „Cotidianul”. Deși absurdul acestei afirmații era evident pentru oricine, justiția l-a achitat pe fostul șef al statului, motivând în principal că acesta n-ar fi avut intenția să mă calomnieze. Este foarte probabil că achitarea lui Emil Constantinescu a survenit inclusiv pentru că, ulterior chemării în justiție, acesta a tipărit o nouă ediție a cărții, din care a scos referirea calomnioasă cu care mă vizase.

Reproduc mai jos Plângerea penală prin care l-am chemat în judecată pe Emil Constantinescu.

DOMNULE PRESEDINTE,

Subsemnatul **STAN VALERIAN**, cu domiciliul în București (...), în calitate de parte vătămată, formulez prezenta

PLÂNGERE PENALĂ

împotriva:

- (1) domnului **EMIL CONSTANTINESCU**, cu domiciliul în București (...) sectorul 1

solicitându-va, respectuos, ca prin hotărârea ce veți pronunța, să dispuneți:

- I. condamnarea d-lui Emil Constantinescu pentru săvârșirea infracțiunii de calomnie, prevăzută și pedepsită de art 206 Cod penal;
- II. obligarea, în solidar, a d-lui Emil Constantinescu și a Editurii “Universală”, cu sediul în București, str Alexandru Constantinescu nr 33, sectorul 1 – aceasta din urmă în calitate de parte responsabilă civilmente, la plata unor daune morale în suma de 1.200.000.000 (un miliard două sute de milioane) de lei;
- III. obligarea, în solidar, a d-lui Emil Constantinescu și editurii “Universală” la plata cheltuielilor de judecată a ocazionate de proces.

MOTIVELE ACTIUNII :

I. IN FAPT

La data de **5 octombrie 2002**, d-l Emil Constantinescu a lansat cartea (in patru volume) intitulata “Timpul daramarii, timpul zidirii”, aparuta la editura “Universaliala” (anexa 1) si cuprinzand mai ales memoriile sale din perioada in care a indeplinit functia de presedinte al Romaniei.

In primul volum al cartii, d-l Constantinescu a facut, referitor la mine, **doua afirmatii** prin care consider ca m-a calomniat grav si mi-a cauzat importante prejudicii morale.

DOMNULUI PRESEDINTE AL JUDECATORIEI SECTORULUI 1 BUCURESTI

Prima afirmatie (capitolul “Balul mascat” din primul volum, fila 559 din carte, anexa 2):

Dupa ce in pasajele anterioare vorbeste despre cateva cazuri de “lipsa de loialitate” pe care le-ar fi intalnit in spatiul politic si civic in care a fost prezent dupa 1989, domnul Constantinescu consemneaza urmatoarele: *“O distinctie mi se pare necesara: printre cei care tradeaza nu pot fi inclusi cei care au avut misiunea sa distruga din interior, ca Valerian Stan la Alianta Civica, Radu Campeanu la liberali, Radu Ciuceanu la AFDPR, Vasile Lupu la PNTCD, Octavian Paler la Romania Libera. Ei au fost leali stapanilor lor din exterior si, daca stai sa observi consecventa cu care au actionat, au fost poate chiar sinceri cu ceea ce putea fi un scop pe care l-au slujit. La ei masca s-a lipit de fata. A devenit propria lor fata”*.

Afirmatia pe care am reprodus-o este complet lipsita de temei si ma calomniaza in modul cel mai grav intrucat:

Fostul sef al statului afirma nu doar ca eu am avut misiunea “sa distrug din interior” Alianta Civica, dar si ca am si actionat pentru indeplinirea respectivei misiuni, de vreme ce “am fost leal” celor care mi-au dat-o. A sabota o organizatie civica dintr-o pozitie de conducere, in care ai fost ales prin increderea colegilor si pentru care, in plus, mai esti si remunerat, din resursele cele mai modeste cu putinta, nu poate fi decat lucrul cel mai nedemn, mai blamabil si care merita din plin dispretul public. D-l Constantinescu nu ma acuza ca as fi “distrus” Alianta Civica din nepricepere, lipsa de diligenta sau incompetenta, ci cu premeditarea unui mercenar “leal stapanilor sai”.

In perioada cat am activat in cadrul Aliantei Civice, timp de aproape zece ani, am fost deplin loial organizatiei, obiectivelor pe care ea si le-a propus prin Statut si celelate documente constitutive si am actionat permanent cu intregul devotament de care am fost capabil si cu toata buna credinta pentru a-mi indeplini atributiile care mi-au revenit. Timp de zece ani, nu a existat absolut nici un caz in care liderii organizatiei sa-mi puna in vreun fel la indoiala buna credinta si loialitatea, cu atat mai putin sa-mi impute ca, “leal stapanilor mei din exterior” as fi “avut misiunea sa distrug organizatia din interior”. Afirmatiile facute de d-l Constantinescu sunt cu atat mai grave si ma supun cu atat mai mult dispretului public cu cat este de notorietate ca multi ani la rand am fost singurul dintre liderii AC a carui activitate a putut fi retribuita de asociatie (resursele financiare mai mult decat modeste au fost constant una din problemele cele mai serioase cu care s-a confruntat AC).

Afirmatiile d-lui Constantinescu sunt intr-un dezacord categoric cu realitatea si cu perceptia publica cu privire la activitatea, buna credinta si loialitatea mea in cadrul AC.

Din zecile de exemple care ar putea fi date in sensul acesta, notez o apreciere pe care directorul si editorialistul cotidianului “Evenimentul zilei”, d-l Cornel Nistorescu, a facut-o in editorialul sau din data de 29 august 1997 (anexa 3): “Valerian Stan a mai muscat o data din iluzia dreptatii si a schimbarii. A fost in CADA si s-a dovedit la fel de periculos (in promovarea dreptatii si a schimbarii – nota mea). Apoi a intrat in Alianta Civica si a slujit ca un apucat opozitia si Conventia Democratica, mai ales in anii de domnie ai lui Ion Iliescu”.

Ca afirmatiile facute de d-l Constantinescu cu privire la misiunea pe care as fi avut-o sa distrug din interior AC sunt injuste o dovedeste inclusiv evolutia mea in cadrul Aliantei Civice:

- *in luna decembrie 1990*, m-am alaturat celor care cu putine saptamani inainte anuntasera infiintarea AC si incepusera organizarea acesteia; probabil si pentru faptul ca in lunile anterioare devenisem cunoscut pentru un numar de atitudini publice, in acord cu optiunile celor care constituisera noua organizatie, mi-a fost acordata inca de la inceput o responsabilitate importanta la nivelul national al AC – conducerea Departamentului de coordonare teritoriala;
- *la Congresul I al AC (5 – 7 iulie 1991)*, am fost ales secretarul organizatiei; la data de 27 iunie 1992, **am fost unul din reprezentantii AC in Colegiul elector al CDR, contribuind la desemnarea d-lui Constantinescu drept candidat al CDR la alegerile prezidentiale; exact patru ani mai tarziu, AC avea sa ma desemneze sa iau cuvantul, ca reprezentant al sau, la mitingul in care a fost lansata candidatura d-lui Constantinescu la alegerile prezidentiale din toamna anului 1996 (anexa 4);**
- *la Congresul al II-lea (19 – 20 decembrie 1992)*, am fost ales vicepresedinte al organizatiei;
- *la Congresul al III-lea (11 – 12 decembrie 1993)*, am fost ales vicepresedinte iar pana la Congresul urmator am indeplinit, timp de sase luni, prin regula rotatiei la presedintia asociatiei, si functia de presedinte;

- *la Congresul al IV-lea (24 – 25 februarie 1996)*, am fost ales vicepresedinte; dupa castigarea alegerilor de catre CDR, am fost desemnat, *in decembrie 1996*, la recomandarea AC, sef al Departamentului de control al Guvernului condus de Victor Ciorbea; AC a sustinut constant, inclusiv prin luari de pozitie publice, activitatea mea de la Guvern (anexa 5); *in luna august 1997*, atunci cand am fost revocat din functie, conducerea AC a fost solidara cu mine si a protestat impotriva masurii respective, pe care a calificat-o drept “urmarea unui santaj politic in cadrul coalitiei de guvernare”;
- *la Congresul al V-lea al AC (29 – 30 noiembrie 1997)*, am fost ales presedinte executiv al asociatiei; *la data de 14 noiembrie 1998*, din motive profesionale (reluarea activitatii in cadrul Comitetului Helsinki Roman), am solicitat conducerii AC eliberarea din functia de presedinte executiv; pana la Congresul urmator, am indeplinit una din functiile de vicepresedinte al AC (anexa 6);
- *la Congresul al VI-lea (6 – 7 mai 2000)*, **m-am retras din asociatie**; asa cum am aratat in discursul tinut la Congres (anexa 7), decizia mea s-a bazat pe perceptia pe care mi-o formasem de mai multe luni, anume ca organizatia din care facusem parte aproape un deceniu nu mai dovedea aceeasi eficacitate in actiunile sale, ca in anii anteriori; intre mai multe altele, opinia mea a fost, si este in continuare, ca AC nu a fost la fel de exigenta fata de fostii colegi ajunsi la guvernare – inclusiv fata de presedintele Emil Constantinescu - cum fusese fata de cei care se aflasera pana atunci la guvernare; rezultatele foarte proaste obtinute de partenerii politici ai AC in alegerile urmatoare (decembrie 2000), datorate scaderii serioase a credibilitatii acestora, inclusiv a AC, pot sa insemne ca motivele pentru care m-am retras din AC au fost temeinice; nu am avut nici atunci si nu am nici acum pretentia infailibilitatii deciziei mele; ea a constituit o optiune la care orice membru al oricarei organizatii neguvernamentale are dreptul in orice moment, si nu a fost apreciata de conducerea asociatiei drept un act al cuiva avand “misiunea sa distruga din interior” AC; comentarii si analistii politici au apreciat retragerea mea din AC, aproape unanim, drept o decizie justificata; din mai multele exemple pe care as putea sa le dau este comentariul pe care analistul politic Serban Orescu l-a avut, in prima decada a lunii mai 2000, la postul de radio Europa Libera, din care redau un singur pasaj: “Un om care asemenea d-lui Stan se profileaza ca aparator al adevarului nu are dreptul sa faca compromisuri cu minciuna” (anexa 8; tot aici – un alt exemplu in acelasi sens, editorialul, din 9 mai 2000, al redactorului sef al cotidianului “Libertatea); *de asemenea, intr-un caz in care presa a perceput o anume deosebire de pareri intre mine si ceilalti lideri ai AC (un caz in care eu am formulat critici publice la adresa Presedintelui Romaniei, d-l Constantinescu), a fost exprimata practic unanim opinia ca pozitia pe care ma aflam eu era in mai mare masura adecvata decat cea a colegilor mei (doua exemple sunt editorialele si alte materiale publicate in ziarele centrale “National” si “Jurnalul national” din ziua de 21.05.1998 – anexa9).*
- Atitudinile la care m-am referit, le-am adoptat exclusiv din dorinta de a fi consecvent cu pozitia pe care o aveam in cadrul AC, o organizatie in alcarei statut militantismul pentru “climatul de moralitate” din societate si “actiunea pentru eliminarea coruptiei din viata publica:” constituiau “scopuri si mijloace de actiune” principale – anexa 10 – STATUTUL AC.

În anii în care d-l Constantinescu a fost presedinte al României am fost practic singurul dintre liderii Alianței Civice care l-a criticat în mod public (am făcut-o în deplin acord cu statutul pe care îl aveam, fără să-l calomniez în vreun fel și cu toată obiectivitatea și buna credință de care am fost capabil, fapt care nu a fost contestat de nimeni, niciodată). Felul în care d-l Constantinescu m-a atacat în carte arată că domnia sa a urmărit să mă “pedeșească” pentru atitudinea mea.

Consider că pozițiile de răspundere pe care le-am ocupat în cadrul AC timp de aproape zece ani constituie un argument convingător al loialității mele permanente, al bune credințe și eficacității în activitatea pe care am avut-o. Am activat în cadrul AC și al Convenției Democratice din România încă de la constituirea fiecăreia și apoi în fiecare din anii în care prestigiul și popularitatea celor două organizații au crescut constant, culminând cu castigarea de către CDR și d-l Constantinescu a alegerilor parlamentare și prezidențiale din anul 1996. Atașez patru dintre mai multele documente care probează implicarea mea, ca lider și reprezentant al AC în activitatea la varf, programatică și organizatorică, a Convenției Democratice sub președinția d-lui Constantinescu; din înscrisuri, unele din ele reproduse chiar în cartea d-lui Constantinescu (vol II, pag 149 – 155) rezultă că am participat, ca reprezentant al AC, inclusiv la adoptarea documentelor constitutive ale CDR; în plus, așa cum am precizat deja, am contribuit la desemnarea d-lui Constantinescu drept candidat al CDR la alegerile prezidențiale și la întregul efort făcut de AC și CDR în campaniile sale electorale (anexa 11).

- Deosebit de gravă și cauzatoare de prejudicii complet injuste este și afirmația prin care d-l Constantinescu acreditează ideea că “misiunea de distrugere din interior” mi-a fost impusă de “stapani din exterior”, cărora le-aș fi fost “leal”.

Răspund acestei calomnii prin aceea că în absolut nici o împrejurare deciziile și acțiunile mele publice nu au fost determinate în vreun fel de “stapani”, cărora să le fi fost, dintr-un motiv sau altul, “leal”. Nu am sabotat niciodată Alianța Civică, și absolut pe nimeni altcineva, în nici un fel. Nu am fost niciodată, așa cum mă descrie d-l Constantinescu, un mercenar. Nimeni nu mi-a determinat vreodată în vreun fel deciziile și comportamentul public, nici platindu-mă, nici santajându-mă și în nici vreun alt fel.

Dacă pe timpul procesului se va considera necesar, voi proba că nici chiar membrii familiei mele nu au intervenit în opțiunile și deciziile mele, chiar dacă, nu o dată, destule dintre ele i-au afectat într-o măsură considerabilă.

Referirile d-lui Constantinescu la Alianța Civică, cele care mă privesc dar și toate celelalte din carte, ar putea să sugereze o preocupare legitimă a autorului lor pentru destinul și prestigiul acestei organizații. În realitate însă - mai ales pentru că de la un anumit moment AC nu l-a mai susținut necondiționat - d-l Constantinescu folosește cartea sa de memorii pentru a critica organizația care l-a creat ca om politic și pe principalii săi lideri. Și face lucrul acesta inclusiv prin afirmarea unor neadevăruri notorii, cum ar fi acela că președintele Curții Supreme de Justiție Sorin Moisescu și directorul SRI din timpul mandatului său, Costin Georgescu, ar fi fost

membrii fondatori al Aliantei Civice. Or, asa cum reiese din lista membrilor fondatori ai AC (anexa 12), cei doi nu au avut aceasta calitate.

Asa cum voi arata in continuare, nici pe timpul indeplinirii functiei de sef al Departamentului de control al Guvernului nu am avut vreo “misiune de distrugere din interior”, dictata de “stapani din exterior” carora sa le fi fost “leal”.

- *A doua afirmatie* (capitolul “Racheta luminoasa” din primul volum, filele 415 – 416 ale cartii, anexa 13): “... **in fruntea Corpului de Control al Primului ministru fusese numit, la recomandarea Aliantei Civice, Valerian Stan, o persoana cu toate aparentele unui justitiar, dar care avea propria lui agenda la Guvern. A inceput tot mai vizibil sa-si foloseasca pozitia pentru a sparge coeziunea si asa fragila a coalitiei, redeschizand sistematic dosare prin care Guvernul Vacaroiu incercase sa-i compromita pe liderii PD si in ciuda faptului ca aceste dosare fusesera inchise de Parchet inca inainte de alegeri. Organiza cum vroia conferinte de presa denuntandu-i pe ministrii PD din Guvernul Ciorbea ca au prea multe camere, ca locuiesc in apartamente la care nu aveau dreptul si tot asa**”. “Victor Ciorbea ii ceruse subordonatului sau, in prezenta tuturor ministrilor, sa nu mai convoace conferinte de presa fara asentimentul sau. Imediat a convocat o noua conferinta in care denunta, nici macar voalat, incercari de “musamalizare” a coruptilor din PD”.

Afirmatiile reproduse sunt si ele calomniatoare si cauzatoare de serioase prejudicii deoarece:

In cele opt luni in care am indeplinit functia de sef al Departamentului de control al Guvernului (DCG) activitatea mea a fost riguros conforma cu reglementarile legale privind organizarea, functionarea si atributiile institutiei pe care am condus-o si cu dispozitiile pe care le-am primit de la Guvern si primul ministru. Astfel, arat ca “agenda” Departamentului de control a fost stabilita in strict acord cu dispozitiile **Deciziei primului ministru nr 10 din 10.05.1995** dupa care era organizat si functiona aparatul de lucru al Guvernului, inclusiv DCG. Potrivit paragrafului 6 din Anexa 13 a Deciziei amintite (anexa 14) **actiunile de control ale DCG puteau fi organizate din “initiativa proprie” a DCG** (cu toate acestea, circa doua treimi din actiunile de control au fost organizate din **dispozitia Guvernului si a Primului ministru** si la sesizarea **Presedintiei Romaniei sau a presei**, de asemenea in conformitate cu aceleasi prevederi ale Deciziei nr 10/1995). Prin urmare, consider ca imputarea pe care d-l Constantinescu mi-o face atunci cand afirma ca “la Guvern am avut propria mea agenda” este complet injusta.

Cu privire la continuarea unor verificari pe care DCG le-a facut si pe timpul Guvernului Vacaroiu, arat ca in cazurile in care au aparut elemente si date noi, inclusiv referitoare la texte de lege neavute in vedere in solutionarea anterioara a unor dosare ale DCG, asa cum s-a intamplat si in dosarul “Apartamentul”, la care se refera d-l Constantinescu, am dispus transmiterea acestor elemente si date Parchetului pentru a fi avute in vedere in solutionarea temeinica si legala a cauzelor cu care fusese sesizat. In dosarul amintit, Parchetul General adoptase solutii, contestabile legal, fara a avea in vedere – din necunoastere, cum aveam sa constat - existenta unor acte normative sau decizii de indrumare ale instantei judecatoresti supreme esentiale in rezolvarea temeinica

si legala a cauzelor cu care fusese investit (unul din exemple este cel al Hotararii de Guvern nr 140/1990 privind metodologia adoptarii hotararilor de Guvern). In plus, in acest dosar am decis, in acord cu competentele pe care le aveam, extinderea verificarilor si in alte cazuri in care demnitarii cumparasera sau promisera spre folosinta locuinte din “fondul de protocol” al statului, cu nerespectarea legilor in vigoare. Astfel, **Departamentul a facut verificari, a constatat nereguli (consemnate in rapoartele sale facute publice) si a propus masurile care se impuneau, inclusiv in cazurile fostului presedinte al Romaniei Ion Iliescu, fostului ministru de Interne (PDSR) Doru Ioan Taracila, fostilor directori ai SRI, SIE si SPP, apartinand administratiei PDSR (Ion Iliescu – Nicolae Vacaroiu) – Virgil Magureanu, Ioan Talpes, respectiv Dumitru Iliescu. TOTI ACESTI DEMNITARI NU APARTINEAU PD.**

Prin nici una din actiunile de control nu am urmarit sa avantajez sau sa dezavantajez o formatiune politica sau alta, un om politic sau altul. Nepolitizarea actului de control a fost una din grijile prioritare pe care le-am avut ca responsabil al DCG (impartialitatea DCG pe timpul mandatului meu, inclusiv sub aspect politic, a fost prima dintre explicatiile aprecierilor practic unanime de care institutia pe care am condus-o si eu personal ne-am bucurat din partea presei, a analistilor si comentatorilor politici, a destui dintre intelectualii prezenti in viata publica din Romania).

In legatura cu actiunea de control pe care mi-o imputa d-l Constantinescu, arat ca prin ea nu am urmarit sa-i “denunt” pe ministrii PD, membri ai Guvernului la acea data. O dovada concludenta in acest sens consider ca o constituie imprejurarea ca **raportul DCG din dosarul “Apartamentul” (anexa 15), la care se refera d-l Constantinescu, a vizat peste 50 de demnitari si alte persoane publice, dintre care numai 4 apartineau PD, in timp ce partidului in opozitie la acea data, PDSR, ii apartineau 16 din persoane, intre care si liderii cei mai importanti ai partidului – Ion Iliescu, Adrian Nastase, Oliviu Gherman, Viorel Hrebenciuc, Doru Ioan Taracila.** In raport erau de asemenea nominalizati demnitari apartinand si celorlalte partide facand parte, asemeni PD, din Guvern – PNL, PNTCD si UDMR, fara ca partidele respective sa protesteze in vreun fel si sa ceara revocarea mea, asa cum a facut-o PD.

Faptul ca Presedintele Romaniei de la acea data imi imputa astazi ca prin ceea ce am facut i-as fi “denuntat” pe ministrii PD si as fi urmarit sa “sparg coeziunea coalitiei” aflata la guvernare, este cu atat mai de neinteles si mai regretabil cu cat aprecierile sale au fost complet diferite in cazul liderului de la acea data a partidului din opozitie, d-l Ion Iliescu. Atunci cand, anterior “denuntarii” ministrilor PD, verificarile DCG au vizat neregulile locative semnalate in cazul fostului presedinte al Romaniei, si cand pentru faptul acesta d-l Iliescu m-a atacat foarte dur, in public, (ziarul “Libertatea” din ziua de 31.01.1997 – **anexa 16**), d-l Constantinescu nu a avut – si este clar ca nu are nici astazi - nimic de obiectat. Precizez ca dosarul “Apartamentul” este numai unul din cele sase sau sapte dosare mai importante de care DCG s-a acupat in cele opt luni in care m-am aflat la conducerea sa. Am dorit clarificarea acestui dosar intrucat, datorita neregulilor serioase consemnate in el si consecintelor acestor nereguli, el se afla de mai mult de cinci ani, din 1991, in atentia opiniei publice, a presei si Parlamentului, fara sa se fi rezolvat nimic

(dimpotriva, neregulile si abuzurile demnitarilor se inmulteau de la un an la altul). In opinia mea, cazul “Apartamentul”, mai exact lipsa de masuri in fata gravelor abateri de la lege, reprezinta una din principalele explicatii ale coruptiei grave de astazi din Romania.

Prin afirmatiile sale, d-l Constantinescu sustine ca eu as fi urmarit sa “sparg” coalitia guvernamentala careia ii apartineam pentru a servi interesele opozitiei. O asemenea ipoteza este complet falsa, de vreme atat prin ceea ce am aratat deja in cazul “dosarului Apartamentul”, cat si prin aceea ca dosarele cele mai importante pe care DCG le-a instrumentat in acele luni au vizat – fara nici o premeditare de ordin politic – nereguli ale unor inalti demnitari si functionari publici apartinand fostei guvernari (opozitiei de la acea data). Mentionez in acest sens dosarele: - Atribuirea de terenuri unor demnitari si functionari publici; Ranfluarea navei esuate “Rostok”; - Activitatea economico – financiara a Societatii Nationale de Televiziune; - Atribuirea de locuinte din fondul Regiei Nationale de Electricitate – RENEL; - Activitatea Sucursalei de transport “Bucurestii Noi”; Editarea albumului “Eterna si fascinanta Romania; - Tiparirea certificatelor de revolutionar etc. Verificarile Departamentului au consemnat nereguli in activitatea unor inalti demnitari ai opozitiei (PDSR) de la acea data, dintre care amintesc: Viorel Hrebenciuc - fost secretar general al Guvernului, Serban Mihailescu – fost secretar de stat (in prezent secretar general al Guvernului), Ioan Oancea – fost ministru al Agriculturii, Constantin Bebe Ivanovici – fost secretar de stat al Secretariatului de stat pentru problemele revolutionarilor etc etc. Precizez de asemenea ca, exceptand cele opt luni in care am indeplinit functia de sef al DCG, prin activitatea mea in cadrul AC si CDR ca si prin sutele de articole pe care le-am publicat in presa centrala, am fost unul din criticii cei mai consecventi ai PDSR si ai liderilor acestui partid – adversari traditionali, in toti anii de pana atunci, ai CDR, AC si ai d-lui Constantinescu.

- Este neadevarata si afirmatia d-lui Constantinescu potrivit careia dupa ce primul ministru mi-ar fi interzis sa mai convoc conferinte de presa fara asentimentul sau, as fi facut, “imediat”, contrariul, “denuntand incercarile de musamalizare a coruptilor din PD”.

Aici fac precizarea ca DCG nu a avut niciodata interdictii sau restrictii in organizarea conferintelor de presa, ceea ce inseamna, la limita, ca seful DCG avea posibilitatea sa organizeze asemenea actiuni, chiar si “cum vroia”, ca sa reproduc formularea d- lui Constantinescu.

- In realitate, hotararea care s-a luat in **sedinta de Guvern din data de 5 iulie 1997 (anexa 17)** a fost de a se “proceda la reorganizarea Departamentului de Control in ceea ce priveste atributiile si modul sau de functionare” (“reorganizare” care nu a mai avut loc niciodata sub Guvernul caruia am apartinut. In plus, la data de 27 august 1997, cand am fost revocat de la conducerea DCG – si nu “imediat”, cum gresit isi aminteste d-l Constantinescu – nu a fost deloc vorba de o situatie precum aceea despre care vorbeste domnia sa; ***nu a fost vorba despre nici o conferinta de presa*** (prin verificarea colectiilor ziarelor din ziua de 27 august si din zilele urmatoare se

poate confirma integral afirmatia pe care o fac). Doi ziaristi – dintre care cred ca unul era de la cotidianul “Adevarul” - aflasera de la Parchetul General de faptul ca aceasta institutie trimisese DCG rezolutia sa cu privire la dosarul prin care Departamentul semnalase un numar de nereguli “locative” in cazul unor ministri ai PD. Ziaristii au fost interesati daca DCG va contesta solutia Parchetului si daca da, cu ce argumente. Am raspuns ca DCG va contesta, la nivelul aceleiasi institutii, solutia respectiva si am si precizat principalele noastre argumente.

Consider ca in afirmatiile pe care d-l Constantinescu le-a facut, grave nu sunt aprecierile sale de ordin subiectiv. D-l Constantinescu este deplin legitim sa fie de parere si sa afirme ca am fost si sunt o persoana doar “cu aparente justitiare”. Dupa cum are tot dreptul sa creada si sa afirme ca, “exasperat”, fostul prim ministru a fost indreptatit sa ma demita din functie, ca pe un “nou Robespierre”. Ceea ce nu ii era ingaduit d-lui Constantinescu este sa afirme ca in calitate de sef al DCG m-am folosit de pozitia pe care am detinut-o pentru a sparge coalitia guvernamentala. **D-l Constantinescu imi atribuie o vinovatie foarte grava, aceea ca m-am folosit, cu premeditare, de pozitia in care am fost desemnat de primul ministru si de Guvernul sau tocmai impotriva lor si a unui interes pe cat de legitim pe atat de important pentru orice echipa guvernamentala – stabilitatea si “coeziunea.” A sabota cu premeditare un Guvern caruia ii apartii folosindu-te de pozitia pe care acel Guvern ti-a incredintat-o este o fapta precis determinata, foarte grava si care atrage, in modul cel mai justificat, oprobiul public. In cartea sa d-l Constantinescu spune ca eu as fi sabotat propriul Guvern nu din neglijenta, din exces de zel sau din incompetenta, ci cu premeditare, cu intentia cea mai directa si cu cea mai mare rea credinta.**

Aceste afirmatii sunt intr-un contrast flagrant cu practic tot ceea ce s-a scris in zeci de articole si s-a afirmat in zeci de emisiuni de radio si TV cu privire la activitatea mea la DCG. In absolut nici unul din aceste locuri, absolut nimeni nu a mai formulat acuzatia pe care a formulat-o d-l Constantinescu. Dimpotriva, in practic toate aceste articole si emisiuni, activitatea mea a fost apreciata, de cele mai multe ori in termeni foarte elogiosi, de care nu stiu ca dupa 1989 sa se mai fi bucurat un alt demnitar sau functionar public (in timp ce primul ministru, Guvernul in exercitiu in acea perioada, PD, PNTCD si d-l Constantinescu au fost criticati sever pentru decizia de demitere a mea). Spre exemplificare, atasez fotocopii de pe cateva asemenea articole aparute in presa centrala **(anexa 18):**

- “Evenimentul Zilei” din 18.04.1997 si 29.08.1997, materialul “Valerian Stan, singura victima a anticoruptiei” si editorialele directorului ziarului **Cornel Nistorescu**;
- “Adevarul” din 17.04.1997, editorialul directorului ziarului **Dumitru Tinu**;
- “Romania Libera” din 3.09.1997, editorialul directorului **Petre Mihai Bacanu**;
- “Adevarul” din 2.09.1997, editorialul redactorului sef **Cristian Tudor Popescu** si “Romania Libera” din 9.09.1997, tableta scriitorului **Gheorghe Grigurcu**;

- revista “22” din 9 –15.09.1997, analistul politic **Gabriel Andreescu** si “Romania Libera” din 8.09.1997, editorialul lui **Bazil Stefan**;
- Revista “22” din 9 – 15.09.1997, analistul politic **Serban Orescu**;
- “Romania Libera” din 2.09.1997 si din 18.04.1997, editoriale ale directorului onorific **Octavian Paler**;
- “Evenimentul Zilei”, materialul “Prin demiterea lui Valerian Stan, Guvernul rade incoruptibili” si editorialul directorului **Cornel Nistorescu**;
- “Cotidianul” din 26.08.2001, tableta scriitorului **Gheorghe Grigurcu**;
- “Curentul” din 11.01.00, comentariul scriitorului **Stefan Augustin Doinas**;
- “Cronica Romana” din 29.08.1997, 22.09.1997 si 5.07.1997, editorialele directorului **Horia Alexandrescu**;
- “Romania Libera” din 5.07.1997 si 9.07.1997, editorialele **Roxanei Iordache**, respectiv **Anton Uncu**;
- “Cronica Romana” din 2.09.1997, comunicatul **Asociatiei Fostilor Detinuti Politici din Romania**;
- “Evenimentul Zilei” din 4.09.1997, articolul “Comisia de abuzuri a Senatului nu l-a ingenuncheat pe Valerian Stan”;
- “Romania Libera” din 1.04.1998, tableta scriitorului **Alex Stefanescu**;
- “Romania Libera” din 11.09.1997 si revista “22” din 16 – 22 septembrie 1997, tableta respectiv editorialul scriitoarei **Gabriela Adamesteanu**;
- Revista “22” nr 21/1998, comentariul ziaristului **Mircea Carp**;
- “Curentul” din 27.06.1999, comentariul ziaristului **Daniel Uncu**.

Acuza de a fi sabotat Guvernul caruia ii apartineam, pe care d-l Constantinescu mi-o face in cartea sa, in luna octombrie 2002, este cu atat mai injusta cu cat insisi responsabili guvernamentali care au decis demiterea mea si-au asumat-o ulterior, in mod public, ca pe o eroare. La putine saptamani de la decizia pe care a luat-o, sub presiunea ministrilor PD, primul ministru mi-a transmis regretul pentru hotararea sa, iar cateva luni mai tarziu, mi-a propus chiar “sa revin in echipa guvernamentala” (ziarul “Ziua” din 7.03.1998 – *anexa 19*). **Fostul prim ministru** a vorbit ulterior, in repetate randuri, in public, despre demiterea mea ca despre “**cea de-a doua mare greseala a mandatului sau de prim ministru**” si “**o foarte mare greseala, reprezentand prima cedare majora in fata santajului PD**” (ziarul “Cotidianul” din 4.08.1998 – *anexa 20*). In luna martie 2002, d-l **Traian Basescu, fostul ministru al Transporturilor** in Guvernul Ciorbea, unul dintre liderii PD care au cerut ultimativ demiterea mea, si-a asumat gestul ca pe o eroare. In cadrul emisiunii “Dan Diaconescu in direct” de la postul de televiziune OTV, din ziua de 19 martie 2002, fiind intrebat de realizatorul emisiunii daca este adevarat ca el si partidul sau au facut presiuni pentru indepartarea mea de la conducerea DCG, fostul ministru a raspuns afirmativ si **a asumat cele intamplate ca pe “un incident regretabil”**.

Prin urmare, cei care au avut posibilitatea sa cunoasca cel mai bine evenimentele petrecute in urma cu cinci ani (si care au avut si competenta legala sa decida in legatura cu ele) si-au asumat deja, demult si in mod public, destituirea mea in termenii mentionati. Cu toate acestea, d-l Constantinescu imi imputa nici mai mult nici mai putin ca m-as fi folosit de pozitia de la Guvern pentru a sparge coalitia

aflata la guvernare. In aceste conditii, consider ca acuuzatiile d-lui Constantinescu sunt nu numai injuste, dar vadesc si o totala rea credinta.

Atat in cazul afirmatiei ca fiind “leal stapanilor mei din exterior” am avut “misiunea sa distrug din interior Alianta Civica”, cat si in al aceleia ca “m-am folosite de pozitia mea” (de secretar de stat si sef al Departamentului de Control al Guvernului) “pentru a sparge coeziunea si asa fragila a coalitiei” de guvernare, d-l Constantinescu imi imputa fapte precis determinate si de o gravitate exceptionala, care sunt de natura sa ma supuna unui dispret public cat se poate de serios. D-l Constantinescu ma acuza de sabotarea Guvernului caruia i-am apartinut si de a fi avut misiunea sa distrug o organizatie al carui membru si lider am fost nu din neglijenta, nepricepere, lipsa de experienta etc, ci pur si simplu din rea credinta, ca un mercenar, din intentia directa de a submina, la comanda “stapanilor mei din exterior”, doua institutii carora le datoram, in modul cel mai evident, buna credinta, loialitate, diligenta etc. Consecintele defaimatoare ale afirmatiilor d-lui Constantinescu sunt, si vor fi inca mult timp de aici inainte, dintre cele mai grave si pentru ca d-l Constantinescu, ca fost sef al statului, are o credibilitate cat se poate de mare. In judecata cititorilor cartilor sale, cuvantul sau va atarna infinit mai greu decat al unui om de rand sau al unui simplu ziarist.

Consecinte de acelasi gen va aduce si faptul ca volumele de memorii ale fostului presedinte al Romaniei vor ramane pentru totdeauna lucrari de referinta ale genului, care vor fi parcurse cu maxim interes si cu suficienta credibilitate de istorici, de intelectuali, de ziaristi, de generatii intregi de studenti etc. Dupa ce cartea a fost lansata, m-am interesat si am aflat ca volumele d-lui Constantinescu au fost achizitionate si se afla deja in salile de lectura ale celor mai importante biblioteci – Biblioteca Nationala, Biblioteca Centrala Universitara etc, ramanand sa produca pentru totdeauna, in ce ma priveste, consecintele defaimatoare la care m-am referit. Consider ca din punctul acesta de vedere d-l Constantinescu ar fi avut obligatia sa dea dovada de responsabilitate. D-l Constantinescu a putut si ar fi trebuit sa prevada consecintele faptelor sale, cu atat mai mult cu cat are si cunostintele juridice necesare intelegerii exacte a lucrurilor de acest gen (domnia sa este licentiat in stiinte juridice).

Faptele d-lui Constantinescu prezinta un pericol social care nu poate fi neglijat si prin aceea ca aduc o serioasa atingere prestigiului si

demnitatii unei persoane perceputa de public drept un reper moral in contextul unei serioase deteriorari a climatului si integritatii publice din societatea romaneasca. Intr-un asemenea caz, a aduce acuzatii atat de grave fara sa produci nici cea mai mica dovada este un fapt nu doar complet injust si ilegal, care denota o intentie calificata prin rea credinta (nota avocatului partii vatamate).

Consider ca sub aspectul raspunderii civile, aceeasi responsabilitate o poarta si editura Universalia, cea care a tiparit afirmatiile calomniatoare. Iar aceasta cu atat mai mult cu cat respectiva editura are ca asociat majoritar si presedinte director general pe d-na Doina Uricariu, un intelectual prezent in mod constant in viata publica a Romaniei de dupa 1989 si bun cunoscator al acesteia (este inclusiv membru fondator al Aliantei Civice – anexa 12). D-na Uricariu putea si trebuia sa prevada consecintele tiparirii de catre editura pe care o conduce a calomniilor grave proferate de d-l Constantinescu la adresa mea si a activitatii mele publice. D-nei Uricariu ii era cunoscuta activitatea mea atat in cadrul Aliantei Civice, cat si la nivelul Departamentului de Control al Guvernului si putea (cum dealtfel legal si trebuia) sa refuze tiparirea sub sigla editurii sale a afirmatiilor calomniatoare ale d-lui Constantinescu.

Atingerile aduse onoarei, reputatiei si imaginii mele publice, in urma editarii cartii care contine si afirmatiile d-lui Constantinescu, constau din afectarea considerabila a credibilitatii mele publice. Prin afirmatiile pe care d-l Constantinescu le-a facut in cartea sa m-a supus – si ma va supune si in continuare - in mod indubitabil, dispretului public.

II. IN DREPT:

Sub aspect penal, fapta d-lui Constantinescu intruneste elementele constitutive ale infractiunii de calomnie, prevazuta si pedepsita de **art 206 Cod penal**.

Sub aspect civil, imi intemeiez actiunea pe dispozitiile **art 30 alin (6) si (8) din Constitutia Romaniei, art 998, 999, 1000 alin 3 si 1003 din Codul civil, art.14 si 16 Cod. procedura penala**.

Pentru afirmatiile calomnioase, raspunderea penala incumba d-lui Constantinescu in calitate de **autor** al acestora, iar raspunderea civila - in solidar d-lui Constantinescu, in calitate de **autor** si editurii Universalia, acesteia din urma in calitate de **editor**.

Temeiul legal al raspunderii civile a editurii se afla in art 30 alin (6) si (8) din Constitutia Romaniei si in art 998, 999, 1000 alin 3 si 1003 din Codul civil. Art 30 alin (6) din Constitutia Romaniei dispune: “Libertatea de exprimare nu poate prejudicia

demnitatea, onoarea, viata particulara a persoanei si nici dreptul la propria imagine”. Art 30 alin (8) din Constitutie stabileste: “raspunderea civila pentru informatia sau pentru creatia adusa la cunostinta publica revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestarii artistice, proprietarului mijlocului de comunicare, al postului de radio si televiziune, in conditiile legii”.

Intrucat textul constitutional trimite la “conditiile legii”, inseamna ca raspunderea civila care revine subiectelor de drept, in cazul exercitarii abuzive a dreptului la libera exprimare, este o forma a raspunderii civile delictuale, asa cum aceasta este reglementata de Codul civil.

Valerian Stan